

Nieuwsbrief Juli 2019

Mensen met Dementie in Groningen

www.mensenmetdementiegroningen.nl

info@mensenmetdementiegroningen.nl

Inhoud

(met ook verhalen van mensen met dementie en andere wetenswaardigheden)

- Doe mee aan onderzoek in het gebruik van tablets en apps
- Zorghuis voor mensen met dementie in Wagenborgen
- Dagelijks Leven – kleinschalig wonen voor mensen met dementie
- Voorlichting en zorgtechnologiehuis TSN Ebbingepoort in Groningen
- *Uitnodiging Publieksbijeenkomst 4 juli 2019 'Spreken over het levens-einde'*
- **Mensen met dementie en palliatieve zorg** - De laatste periode van uw leven - E-book palliatieve zorg - Levensindeverhalen: Verhalen van betekenis
- Doet u mee aan **het onderzoek naar euthanasie en dementie** ? Voor mantelzorgers, professionals en mensen met dementie zelf.
- **Stervensbegeleiding en palliatieve benadering** in de lokale gemeenschap
- Nieuwe handreiking kwetsbare ouderen thuis
- Technologie Tip - Niet verdwalen met de WUZZI
- Het boek Mantelzorger der liefde
- E-learning over dementie en onrust
- De zieke leider – de rol van ouderen in de samenleving
- Kennisbundel Kwaliteit van leven mensen met dementie
- Zorgvilla's, gasthuizen en particuliere vormen van zorg
- Herken dementie op jonge leeftijd
- Hoe blijf je als mantelzorger in balans en zorg je ook goed voor jezelf?
- Omroep Max zoekt mensen met beginnende dementie die willen werken

Thema

Mensen met dementie en palliatieve zorg en het levenseinde

De nieuwsbrief is een uitgave van **Mensen met Dementie in Groningen**. Deze verschijnt 10 a 12 keer per jaar. Voor vragen over de nieuwsbrief of het aanleveren van nieuws, mail naar info@mensenmetdementiegroningen.nl De tekst mag worden overgenomen (graag met bronvermelding). Als u deze niet meer wilt ontvangen, stuur dan een mail waarna u een bevestiging krijgt.

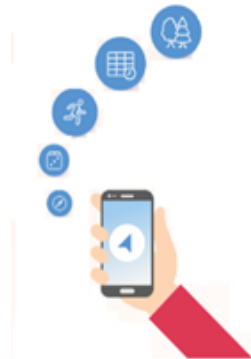
Doe mee aan onderzoek in het gebruik van tablets en apps en verbeter het leven van thuiswonende mensen met beginnende dementie

Het onderzoek richt zich op het FindMyApps-programma dat mensen met beginnende dementie:

1. Leert een tablet te gebruiken
2. Helpt apps te kiezen die geschikt zijn voor hen

Het FindMyApps-programma selecteert apps met drie belangrijke doelen. De apps helpen bij:

1. Het organiseren en uitvoeren van dagelijkse taken
2. Sociaal betrokken blijven
3. Betekenisvolle activiteiten doen

Zij zijn op zoek naar mensen met een lichte vorm van dementie en hun mantelzorgers die van deze nieuwe mogelijkheden willen profiteren. Zij testen wat zij tot nu toe ontwikkeld hebben, laten zien wat tot nu toe de praktijkervaringen zijn en gebruiken de ervaringen. Op die manier kunnen zij aantonen hoe goed FindMyApps werkt en de verbeteringen doorvoeren. Samen met de onderzoekers werkt u aan de verbetering van de kwaliteit van leven van mensen met dementie.

Meer info en aanmelding

Als u meer wilt weten over het FindMyApps-onderzoek en het FindMyApps-programma, klikt u op de info sectie of download de brochure van FindMyApps! op <https://findmyapps.onderzoek.io/>

Wilt u graag deelnemen aan hun project? Of heeft u vragen, opmerkingen of suggesties? Stuur dan een mailtje naar Kim Beentjes via k.beentjes@vumc.nl of bel naar 020-7884613 !

Het verhaal - Het Gouden Medaillon

Koffie "Wat wilt u in de koffie mevrouw?"

"Melk en suiker", antwoordt de vrouw. Ze ziet er verzorgd uit met haar satijnen, lichtblauwe blouse en zwarte pantalon. Lees het verhaal van Rosanne die de opleiding Communicatie volgt en vanaf haar zeventiende werkt in een huis met ouderen met dementie, op <https://www.dementieweb.nl/het-gouden-medailles/>

**dementie
web**

De nieuwsbrief is een uitgave van Mensen met Dementie in Groningen. Deze verschijnt 10 a 12 keer per jaar. Voor vragen over de nieuwsbrief of het aanleveren van nieuws, mail naar info@mensenmetdementiegroningen.nl De tekst mag worden overgenomen (graag met bronvermelding). Als u deze niet meer wilt ontvangen, stuur dan een mail waarna u een bevestiging krijgt.

Zorghuis voor mensen met dementie in Wagenborgen

In de kleine dorpen is het ook mogelijk voor mensen met dementie te gaan wonen als diverse betrokken organisaties gaan samenwerken. In een omgeving die hen aanspreekt. In de gemeente Delfzijl in Wagenborgen (een kleine 2.000 inwoners) komt het Zorghuis van Zorghuizen Noordnederland.

Zorghuis Wagenborgen is gesitueerd op het terrein van Groot Bronswijk in Wagenborgen. De voormalige directeurs villa wordt omgebouwd tot een Zorghuis voor 14 bewoners met dementie.

Het Zorghuis is een onderdeel van een ontwikkelplan van Wagenborgen. Samen met Dorpsbelang Wagenborgen, Gemeente Delfzijl en Woningstichting Het Groninger Huis wordt het mooie parkachtige gebied ontwikkeld met bv: Een kindcentrum, Gezondheidscentrum met Huisarts en Apotheek, een Zorghuis, een twaalftal 'aanleun' woningen en vier Tiny Houses.

Het Zorghuis heeft in totaal 14 appartementen, 2 huiskamers en algemene ruimtes.

Alle appartementen hebben een eigen voordeur, zit- slaapkamer en eigen sanitair.

Er is een logeerkamer aanwezig. Er is een kamer geschikt voor Eerste Lijns Verblijf (ELV).

De 2 huiskamers zijn gesitueerd op de begane grond en de bewoners kunnen op de hele begane grond hun eigen pad volgen. Ook kunnen ze zelfstandig naar een binnentuin. De ruime tuin rondom het Zorghuis is een beschermde buitenruimte, bewoners hebben een grote bewegingsvrijheid in een beschermde omgeving.

In iedere huiskamer is een eigen complete keuken en een huiskamer/woonkeuken inrichting.

Het is geschikt voor minimaal acht bewoners per huiskamer. Er is genoeg ruimte om ook te kunnen ontspannen in de huiskamers.

Zorghuizen Noord Nederland

De burens zijn o.a. het kindcentrum, de zelfstandige woningen, Tiny Houses en het gezondheidscentrum. Aan de overkant van de straat is een verbouwde boerderij met allerlei voorzieningen.

In het dorp is een zeer actieve dorpsbelang vereniging; een Spar waar alles gekocht kan worden, actief Buurtcentrum. Wagenborgen is een actief dorp waar men ook zorgt voor elkaar.

Bron en informatie <https://www.zorghuizennoordnederland.nl/impressie-zorghuis-wagenborgen/>

De nieuwsbrief is een uitgave van Mensen met Dementie in Groningen. Deze verschijnt 10 a 12 keer per jaar. Voor vragen over de nieuwsbrief of het aanleveren van nieuws, mail naar info@mensenmetdementiegroningen.nl De tekst mag worden overgenomen (graag met bronvermelding). Als u deze niet meer wilt ontvangen, stuur dan een mail waarna u een bevestiging krijgt.

vergeet
dementie
onthou mens

een dementievriendelijke
samenleving start in je hoofd

Dagelijks Leven – kleinschalig wonen voor mensen met dementie

Mensen met geheugenverlies blijven, net als iedereen, het liefst zo lang mogelijk zelfstandig wonen. Er komt echter een onvermijdelijk moment waarop dit niet meer langer kan. Vanaf dat moment is intensieve zorg nodig, die 24 uur per dag beschikbaar is. Dagelijks Leven biedt deze zorg. 'Gewoon, als thuis' is daarbij hun missie.

Het Rietveldhuis in Emmen - In de Provincie Groningen zijn (nog) geen locaties.

Dagelijksleven
Gewoon, als thuis

Dagelijks Leven kiest bewust voor écht kleinschalig wonen, voor huiselijkheid, sfeer, samen zijn en samen dingen doen. De vrijstaande

huizen staan midden in de samenleving, in een dorp of stad, op loopafstand van voorzieningen. Alle tuinen zijn royaal en geven bewoners ruimte en vrijheid, maar ook geborgenheid.

Meer info op <https://www.dagelijks-leven.nl/>

Wat is UP!

UP! wil mensen op een persoonlijke, realistische manier met elkaar in gesprek brengen over belangrijke en zingevende thema's die ertoe doen als je ouder wordt.

Door middel van ontmoeting (talkshows, festivals en themagesprekken in de wijk) wil UP! mensen op een persoonlijke, realistische manier met elkaar in gesprek brengen over uiteenlopende thema's die ertoe doen als je ouder wordt, zoals bewegen, rouw en intimiteit.

Als je ouder wordt zijn afscheid en verlies onlosmakelijk met het leven verbonden. Verlies van werk, van gezondheid en van je dierbaren. Hoe beter je dit onder ogen kan zien, hoe veerkrachtiger je in het leven staat en er kan zijn voor jezelf en anderen.

Ouder worden we allemaal, elke dag weer. Toch roept het woord 'oud' vaak heftige reacties op. Je haast je bijvoorbeeld vaak om te benoemen hoe jong je je voelt.

De mensen van UP! denken dat elke leeftijd waarde heeft. UP! biedt inspiratie rond het thema ouder worden, een frisse blik, ruimte voor scherpe randjes en veel moois. Meer informatie op <https://www.upinederland.nl>

Podcast IWP over een ontmoeting met dementie

Een "Ontmoeting Met Dementie - Vreselijk Voornaam" op <https://soundcloud.com/user-582314293/een-ontmoeting-met-dementie-vreselijk-voornaam>

De nieuwsbrief is een uitgave van Mensen met Dementie in Groningen. Deze verschijnt 10 a 12 keer per jaar. Voor vragen over de nieuwsbrief of het aanleveren van nieuws, mail naar info@mensenmetdementiegroningen.nl De tekst mag worden overgenomen (graag met bronvermelding). Als u deze niet meer wilt ontvangen, stuur dan een mail waarna u een bevestiging krijgt.

Voorlichting en zorgtechnologiehuis TSN Ebbingepoort in Groningen

Technologie helpt bij langer zelfstandig wonen voor ouderen, hun mantelzorgers en verpleegkundigen!

Studenten Noorderpoort laten in de woning TSN Ebbingepoort zien hoe zij zich voor bereiden op zorg met technologie en delen dat met belangstellenden bijv. de slimme rookmelder, Google Home met IKEA slimme verlichting, Tunstall valsensor, Wuzzi watch en nog veel meer.

Hoe makkelijk kan het worden!

Als geïnteresseerde kunt u een rondleiding krijgen in het Zorgtechnologiehuis.

Mail naar innovatie@tsn-thuiszorg.nl

I love you, Dad

I miss you in the morning

I miss you in the day

I miss you in the evening

Since you had to go away.

My heart is sad and gloomy,

I think of you each day

I wished you didn't have to go

But there was no other way.

I miss your silly jokes and the things you used to say to me

I miss you doing 'round and round the garden' on my hand when I was three

I miss your stories and the laughter you gave to everyone

Oh, Dad, you didn't know it, but you were so much fun.

Alzheimer's got you in the end,

To make us finally part

But Dad, you are still with me every day

As you are always and forever in my heart.

By Annie Ferrara

De nieuwsbrief is een uitgave van Mensen met Dementie in Groningen. Deze verschijnt 10 a 12 keer per jaar. Voor vragen over de nieuwsbrief of het aanleveren van nieuws, mail naar info@mensenmetdementiegroningen.nl De tekst mag worden overgenomen (graag met bronvermelding). Als u deze niet meer wilt ontvangen, stuur dan een mail waarna u een bevestiging krijgt.

vergeet
dementie
onthou mens

een dementievriendelijke
samenleving start in je hoofd

Uitnodiging Publieksbijeenkomst 4 juli 2019 'Spreken over het levenseinde'

Het Netwerk Palliatieve Zorg Groningen en Zorgbelang Groningen nodigt u uit voor de bijeenkomst 'Spreken over het levenseinde' op donderdag 4 juli 2019. Via de televisie en sociale media komt steeds meer informatie over het levenseinde op ons af. Er lijkt een toenemende behoefte om hierover met elkaar in gesprek te gaan. Ook in onze eigen provincie signaleren wij een toenemend aantal vragen hierover. Daarom heeft Netwerk Palliatieve Zorg Groningen een programma ontwikkeld voor een publieksbijeenkomst 'Spreken over het levenseinde'. Deze bijeenkomst wordt samen met Zorgbelang Groningen aangeboden.

Onderwerpen die aan bod komen

Hoe kijkt de maatschappij aan tegen mensen die niet meer beter worden? En hoe kijkt u daar zelf tegen aan? Gaat u door tot het bittere einde of is opgeven een optie? Hoe zou u willen dat met u wordt omgegaan? Weet uw familie wat u in een dergelijke situatie wel of niet wil? Heeft u uw wensen ooit besproken en op papier vast gelegd? Is er wat te kiezen? Weet u wat palliatieve zorg is en wat zorgverleners voor u kunnen betekenen? Wat betekenen termen als niet-reanimeren, palliatieve sedatie en euthanasie? Graag willen zij het programma in een pilotbijeenkomst aan u voorstellen. Met elkaar kunnen we het programma aanpassen, zodanig dat u het geschikt vindt het aan uw achterban aan te bieden.

Voor wie?

De ochtend is daarom bedoeld voor bestuurders/voorzitters en leden van verenigingen/ouderenbonden, cliëntenorganisaties en andere belangenbehartigers.

Datum en locatie

Donderdag 4 juli 2019
10.00 tot 12.30 uur (inloop vanaf 9.45 uur)
Zorgbelang Groningen, Schweitzerlaan 4, Groningen.

Meer informatie en aanmelden

Deelname aan de bijeenkomst is gratis. Wel graag even aanmelden door te mailen naar: academie@zorgbelang-groningen.nl Wanneer u zich aanmeldt, maar onverhoopt niet kunt komen, geef dit dan tijdig door of probeer een vervanger te vragen. Meer informatie op https://www.zorgbelang-groningen.nl/academie_zorgbelang

De nieuwsbrief is een uitgave van Mensen met Dementie in Groningen. Deze verschijnt 10 a 12 keer per jaar. Voor vragen over de nieuwsbrief of het aanleveren van nieuws, mail naar info@mensenmetdementiegroningen.nl De tekst mag worden overgenomen (graag met bronvermelding). Als u deze niet meer wilt ontvangen, stuur dan een mail waarna u een bevestiging krijgt.

Mensen met dementie en palliatieve zorg

Dementie is een progressieve ziekte. Hoe dementie precies verloopt, verschilt per persoon en vorm van dementie. Er zijn wel verschillende fasen te onderscheiden. Niet iedereen krijgt alle symptomen of krijgt ze in dezelfde volgorde. Soms overlappen fasen elkaar of blijkt dat verschijnselen weer veranderen of verdwijnen. Hoe de ziekte verloopt, heeft ook te maken met het karakter, emotionele veerkracht, levensomstandigheden en eventuele medicatie. De ordening is in 6 fasen waarbij de fase 5 de fase van het levenseinde is. Palliatieve zorg komt dan in beeld.

Mensen met dementie gaan steeds verder achteruit en verliezen steeds meer functies. In hun laatste levensfase krijgen ze palliatieve zorg. Als u te horen krijgt dat u niet meer kunt genezen, is dat een harde boodschap. Palliatieve zorg richt zich niet op genezing maar op de verbetering van kwaliteit van leven van mensen die ongeneeslijk ziek zijn en hun naasten.

Palliatieve zorg gaat over kwaliteit van leven van patiënten die ernstig ziek zijn en niet meer van hun ziekte kunnen genezen of patiënten die toegenomen kwetsbaar zijn. Het doel is de kwaliteit van hun leven en dat van hun naasten zo goed mogelijk te houden. Palliatieve zorg kan in beeld komen wanneer de zorgverlener verwacht dat de patiënt in de komende 12 maanden komt te overlijden.

De patiënt en zijn naasten staan centraal. De zorgverleners hebben respect voor de autonomie van de patiënt. De patiënt beslist zelf over de zorg die bij hem past, samen met de naasten en de zorgverlener. Palliatieve zorg is multidisciplinaire zorg. Er is aandacht voor het welbevinden op de lichamelijke, psychische, sociale en spirituele dimensie van de patiënt. Palliatieve zorg is interdisciplinaire zorg. Zorgverleners uit verschillende disciplines en vrijwilligers vormen een persoonlijk en dynamisch team, in nauwe samenwerking met de patiënt en zijn naasten. Ze formuleren een gezamenlijk doel dat uitgaat van de wensen, waarden en behoeften van de patiënt. Zo nodig kunnen de zorgverleners ondersteuning krijgen van speciaal opgeleide zorgverleners.

Het doel van palliatieve zorg wordt mede bepaald door de 'fase van ziek zijn' waarin de patiënt zich bevindt. In de fase ziektegerichte palliatie is het doel om de kwaliteit van leven te houden of te verbeteren door de ziekte te behandelen. De behandeling kan dan het verloop van de ziekte vertragen, wat ervoor kan zorgen dat er minder snel klachten en problemen ontstaan.

Bij symptoomgerichte palliatie verlichten en voorkomen de zorgverleners de klachten van de patiënt en de symptomen van de ziekte zo veel mogelijk. In de praktijk worden ziektegerichte en symptoomgerichte palliatie vaak tegelijk toegepast. Als het behoud van goede kwaliteit van leven niet langer mogelijk is, richt symptoomgerichte palliatie zich op waardig sterven.

De nieuwsbrief is een uitgave van Mensen met Dementie in Groningen. Deze verschijnt 10 a 12 keer per jaar. Voor vragen over de nieuwsbrief of het aanleveren van nieuws, mail naar info@mensenmetdementiegroningen.nl De tekst mag worden overgenomen (graag met bronvermelding). Als u deze niet meer wilt ontvangen, stuur dan een mail waarna u een bevestiging krijgt.

vergeet
dementie
onthou mens

een dementievriendelijke
samenleving start in je hoofd

De zorgverleners maken het sterven voor de patiënt zo comfortabel mogelijk. Ze bieden ondersteuning en begeleiding aan de patiënt en naasten. Na het overlijden van de patiënt hebben zorgverleners aandacht voor de nabestaanden van de overleden patiënt.

Bron en informatie - De coöperatie Palliatieve Zorg Nederland (PZNL) is in april 2018 opgericht met als doel om organisaties in de palliatieve zorg te verbinden, samenwerking te bevorderen en de kwaliteit van de palliatieve zorg te verbeteren - <http://www.palliaweb.nl/>

De volgende filmpjes – mede onder hun verantwoordelijkheid gemaakt – geven informatie over palliatieve zorg.

Wat is palliatieve zorg?

<https://youtu.be/uXQHU8ItSM>

Zingeving in de palliatieve fase

<https://youtu.be/mGWe1wZP7Ws>

Markering van de palliatieve fase

https://youtu.be/FYu9iz_dCeY

Kwaliteitskader Palliatieve zorg in Nederland

<https://youtu.be/Zm6Yd1Lnsw>

Delier en palliatieve zorg

<https://youtu.be/HyXuYjdMxoc>

Meer informatie over de 6 fasen bij vermoeden van dementie op

<http://www.mensenmetdementiegroningen.nl/dementie/vermoeden-en-diagnose/>

Provinciaal Palliatief Team Groningen

Het multidisciplinaire Provinciaal Palliatief Team Groningen (PPTG) is opgericht door en bestaat uit zorgprofessionals van de drie Groninger Netwerken Palliatieve Zorg.

Het PPTG is 24/7 beschikbaar voor consultatie: bel 088-1232455. Het team werkt ook aan regionale protocollen. Al beschikbaar zijn de protocollen voor misselijkheid, delier, dyspnoe en het pijnprotocol volwassenen.

Meer informatie op <https://www.netwerkpalliatievezorg.nl/groningen>

De nieuwsbrief is een uitgave van Mensen met Dementie in Groningen. Deze verschijnt 10 a 12 keer per jaar. Voor vragen over de nieuwsbrief of het aanleveren van nieuws, mail naar info@mensenmetdementiegroningen.nl De tekst mag worden overgenomen (graag met bronvermelding). Als u deze niet meer wilt ontvangen, stuur dan een mail waarna u een bevestiging krijgt.

De laatste periode van uw leven

Wat is voor u belangrijk in de laatste periode van uw leven? En hoe begint u hierover met uw dierbaren?

De tips en ervaringen van anderen helpen u op weg; lees meer op <https://www.overpalliatievezorg.nl/>

E-book palliatieve zorg

Als u hoort dat u niet meer beter wordt, kunt u palliatieve zorg krijgen. De zorg die u krijgt, is erop gericht klachten en problemen zo veel mogelijk te verminderen of te voorkomen.

Dokters, verpleegkundigen, verzorgenden, naasten en bijvoorbeeld een geestelijk verzorger, psycholoog of therapeut kunnen nog veel voor u doen. Palliatieve zorg is niet gericht op genezing.

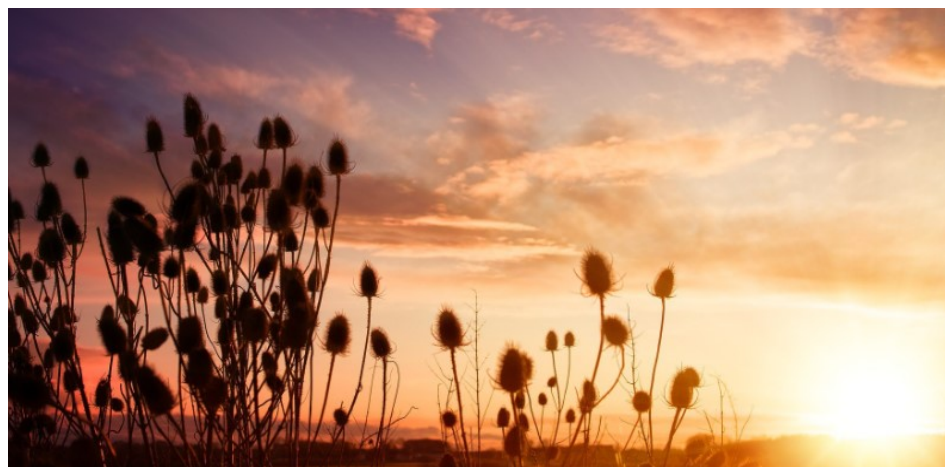
Vertegenwoordigers van patiënten, naasten, ouderen, zorgverleners en zorgverzekeraars hebben afspraken gemaakt over de kwaliteit van palliatieve zorg in Nederland.

Het e-book gaat over deze afspraken en is speciaal voor u en uw naasten.

Zorgverleners en organisaties zijn de komende jaren bezig de afspraken overal in te voeren. Zo verbeteren ze de palliatieve zorg in Nederland. Vraag er naar bij uw zorgverlener. Bron en informatie 20 juni 2019 Patiëntenfederatie .

Lees het e-book op <https://palliatievezorg.patiëntenfederatie.nl/>

Levensindeverhalen - Verhalen van betekenis

"Ik heb te horen gekregen dat ik doodga. Maar tot die tijd leef ik".

Mensen vertellen verhalen. Zo geven we betekenis aan onszelf en de wereld om ons heen.

Over de laatste levensfase wordt niet altijd gemakkelijk gesproken. Wat gebeurt daar eigenlijk? Welke ervaringen zijn er? Op de verhalenbank komen verhalen van patiënten, naasten, professionals en vrijwilligers samen. De verhalen geven een inkijkje in de unieke en soms ook rauwe werkelijkheid van de laatste levensfase.

Voor zorgverleners zijn de verhalen een bron van inspiratie en reflectie, voor anderen bieden de verhalen erkenning of herkenning, troost of de aanzet tot een betekenisvol gesprek.

Lees de (136) persoonlijke verhalen op <https://www.levensindeverhalen.nl/>

De nieuwsbrief is een uitgave van Mensen met Dementie in Groningen. Deze verschijnt 10 a 12 keer per jaar. Voor vragen over de nieuwsbrief of het aanleveren van nieuws, mail naar info@mensenmetdementiegroningen.nl De tekst mag worden overgenomen (graag met bronvermelding). Als u deze niet meer wilt ontvangen, stuur dan een mail waarna u een bevestiging krijgt.

vergeet
dementie
onthou mens

*een dementievriendelijke
samenleving start in je hoofd*

Doet u mee aan het onderzoek naar euthanasie en dementie ? Voor mantelzorgers, professionals en mensen met dementie zelf.

Euthanasie bij mensen met dementie is een actueel en complex onderwerp. In het maatschappelijk debat wordt er veel aandacht aan besteed. Maar helaas is dat vaak zonder de mensen met dementie er bij te betrekken.

Reliëf doet nu onderzoek naar dit onderwerp en vraagt ook expliciet aan mensen met dementie wat hun visie is op dit thema.

Reliëf doet onderzoek naar de beeldvorming van dementie en de invloed daarvan op de vraag naar euthanasie bij dementie. Hoe denken mensen eigenlijk over dementie? Als we bijvoorbeeld zeggen: 'zij heeft het maar haar man lijdt er aan' betekent dit iets voor het mensbeeld van degene met dementie. Zo zijn er verschillende frames die ons dagelijks worden voorgeschoteld, hier is ook onderzoek naar gedaan.

De veronderstelling is dat direct contact met mensen met dementie de beelden van deze ziekte verandert. Bij dit onderzoek gaan zij daar naar op zoek en proberen zij te bekijken of dit invloed heeft op de manier waarop we kijken naar euthanasie bij dementie. Het hoofddoel is om een bijdrage te leveren aan het maatschappelijk debat op dit thema. Daarom worden ook maatschappelijke opvattingen over dit thema meegenomen in het onderzoek.

Zij onderzoeken de standpunten bij de volgende doelgroepen:

1. Professionele zorgverleners.

U kunt een digitale enquête in te vullen op <https://www.reliëf.nl/enquete-beeldvorming-van-dementie-en-euthanasie/>

2. Mantelzorgers / familie /vrienden.

U kunt een digitale enquête in te vullen op <https://www.reliëf.nl/enquete-beeldvorming-van-dementie-en-euthanasie-mantelzorgers/>

3. Mensen met dementie.

Voor deze groep is een folder met uitnodiging gemaakt, om uit te leggen wat het onderzoek inhoudt en hoe meegedaan kan worden. U kunt na lezen contact opnemen met de onderzoekers. Lees meer in de folder [Reliëf uitnodiging onderzoek euthanasie en dementie](#)

Dit onderzoek wordt uitgevoerd in het kader van de Coalitie van Betekenis tot het einde. De coalitie bestaat uit 8 verschillende organisaties: Humanistisch Verbond, Agora, KBO-PCOB, NooM, VPTZ, NPV, Vilans en Reliëf. Meer informatie op <https://www.ikwilmetjepraten.nu/>

Bron en informatie over het onderzoek bij Reliëf op <https://www.reliëf.nl/nieuws/>

Meer informatie : Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de onderzoekster drs. T.M. (Trijntje) Scheeres-Feitsma, stafmedewerker Reliëf, Tel. 0348-748889 of mail tscheeres@relief.nl

De nieuwsbrief is een uitgave van Mensen met Dementie in Groningen. Deze verschijnt 10 a 12 keer per jaar. Voor vragen over de nieuwsbrief of het aanleveren van nieuws, mail naar info@mensenmetdementiegroningen.nl De tekst mag worden overgenomen (graag met bronvermelding). Als u deze niet meer wilt ontvangen, stuur dan een mail waarna u een bevestiging krijgt.

vergeet
dementie
onthou mens

een dementievriendelijke
samenleving start in je hoofd

Stervensbegeleiding en palliatieve benadering in de lokale gemeenschap

Het is niet voor iedereen gemakkelijk om na te denken over onderwerpen als stervensbegeleiding, dood, waardig oud worden, ziekte en de herinneringen over je leven.

agora
Leven tot het einde!

Agora staat voor 'leven tot het einde' passend bij de eigen levenssfeer en richt zich op de verankering van de palliatieve benadering in de lokale gemeenschap. Agora stimuleert een palliatieve benadering in zorg en welzijn. Meer informatie op <https://www.agora.nl/> De coalitie 'Van Betekenis tot het Einde' stimuleert dat mensen meer ruimte en aandacht geven aan de laatste fase van hun leven en hierover met elkaar in gesprek gaan. Door dit gesprek aan te gaan weten mensen in je omgeving hoe zij je kunnen steunen en helpen. Want ieder mens is tot het laatste toe van betekenis.

De coalitie Van Betekenis tot het Einde is een samenwerking tussen verschillende organisaties die allemaal het belang zien van vroegtijdig praten over de laatste fase in je leven.

De achterban van deze acht organisaties is zeer divers en bestaat uit meer dan 600.000 mensen. Meer informatie op <https://www.ikwilmetjepraten.nu/over-ons/>

SURPRISE QUESTION:

ZOU HET MIJ VERBAZEN ALS DEZE PATIENT BINNEN 6 MAANDEN OVERLIJDT?

TEN MINSTE 2 KENMERKEN:

Objectieve tekenen van ernstige dyspnoe

- MRC 4/5
- dyspnoe bij spreken
- gebruik hulpademhalingspijpen
- orthopnoe
- ↓ inspanningsvermogen

Chronisch O₂ afhankelijk

Te slecht voor operatie/revalidatie

ANTWOORD SURPRISE QUESTION
NEE

3 x in half jaar opname vanwege COPD

FEV₁ <30% (GoldIV)+
↑ klachten ondanks optimale behandeling

COPD

ALGEMENE INDICATOREN:

- >10%↓ gewicht in 1/2 jaar
- overdag > 50% immobiel in bed/stoel (karnofsky ≤40)
- steeds kortere intervallen tussen ziekenhuis opnames met ↓ functioneren
- persoon/familie vraagt zelf om palliatieve zorg, afzien van (verdere) behandeling, focus op kwaliteit van leven

- ↑ ADL afhankelijk
- ernstige comorbiditeit (o.a. hartfalen)

GA HET
GESPREK OVER
PALLIATIEVE
ZORG
AAN

De nieuwsbrief is een uitgave van Mensen met Dementie in Groningen. Deze verschijnt 10 a 12 keer per jaar. Voor vragen over de nieuwsbrief of het aanleveren van nieuws, mail naar info@mensenmetdementiegroningen.nl De tekst mag worden overgenomen (graag met bronvermelding). Als u deze niet meer wilt ontvangen, stuur dan een mail waarna u een bevestiging krijgt.

Nieuwe handreiking kwetsbare ouderen thuis – juni 2019

Ouderen wonen steeds langer zelfstandig. Ook zeer kwetsbare ouderen. Goede samenwerking en afstemming tussen zorg- en hulpverleners in de wijk en met de oudere en mantelzorgers is essentieel om mogelijke problemen op tijd te signaleren en de juiste hulp te bieden. De publicatie 'Kwetsbare ouderen thuis, handreiking voor integrale zorg en ondersteuning in de wijk' bevat een 6-stappenplan en een overzicht van rollen en taken die handvatten bieden bij het organiseren van ondersteuning en zorg aan zeer kwetsbare thuiswonende ouderen.

6-stappenplan integrale zorg

Kern van de handreiking is het 6-stappenplan. Het nieuwe, vereenvoudigde en geactualiseerde stappenplan beschrijft wat persoonsgerichte, proactieve en samenhangende zorg en ondersteuning voor thuiswonende kwetsbare ouderen betekent. De integrale zorg die in de handreiking staat beschreven, richt zich specifiek op zeer kwetsbare thuiswonende ouderen waarbij sprake is van multidomein problematiek en/of extreme kwetsbaarheid.

Per stap worden instrumenten, werkwijzen en methodieken aangereikt die helpen om afspraken te maken over de invulling van de zorg. Ook worden suggesties gedaan voor de verdeling van rollen en verantwoordelijkheden tussen de betrokken professionals en de kwetsbare oudere zelf. De basis hiervoor is een inventarisatie van rollen en verantwoordelijkheden die eveneens binnen het Plan van Aanpak Zorg voor kwetsbare ouderen is uitgevoerd.

De handreiking ondersteunt de zorg voor kwetsbare ouderen op drie niveaus:

1. individuele zorgverleners maken kennis met bruikbare ideeën en suggesties en kunnen hiermee snel aan de slag;
2. lokale en regionale samenwerkingsinitiatieven krijgen handvatten om de zorg op lokaal en regionaal niveau te organiseren;
3. landelijke partijen krijgen aanknopingspunten om op landelijk niveau te werken aan het oplossen van knelpunten en belemmeringen.

Lees de [Handreiking-kwetsbare-ouderen-thuis-mei-2019](#)

Bron en informatie <https://www.beteroud.nl>

De nieuwsbrief is een uitgave van Mensen met Dementie in Groningen. Deze verschijnt 10 a 12 keer per jaar. Voor vragen over de nieuwsbrief of het aanleveren van nieuws, mail naar info@mensenmetdementiegroningen.nl De tekst mag worden overgenomen (graag met bronvermelding). Als u deze niet meer wilt ontvangen, stuur dan een mail waarna u een bevestiging krijgt.

Technologie Tip - Niet verdwalen met de WUZZI

In iedere nieuwsbrief een technologie of domotica tip. De informatie komt vanuit betrouwbare bronnen waar naar verwezen wordt.

Mensen met dementie zijn prima in staat om zelfstandig naar buiten te gaan voor een ommetje of een bezoekje aan de markt. Maar hoe verder de dementie vordert, hoe moeilijker dat wordt. Op een dag kunnen ze wellicht de weg terug niet meer vinden. Dan wordt het tijd voor bijvoorbeeld een gps-horloge en een adres in de jaszak, zodat het zo veilig mogelijk blijft.

De Wuzzi is een modern persoonsalarmering voor zowel actieve senioren als voor mensen met (beginnende) dementie of een handicap.

Maar het is ook een ideaal 'waar ben je apparaat' voor

kinderen en hun ouders. Voor mensen – en kinderen – die de neiging hebben te (ver)dwalen, heeft Wuzzi namelijk een "veilige zone" ingesteld op het beheerplatform Mijn Wuzzi.

Wanneer iemand buiten de zone gaat, volgt automatisch een melding naar een van de volgers. Hiermee brengt Wuzzi rust en zekerheid bij zowel de ouderen zelf als hun familie en mantelzorgers. Wuzzie is mobiele alarmering met GPS, dus een uitkomst voor wie erop uit wil. Draag hem om uw hals of steek hem in uw broek of jaszak, zo heeft u altijd de draadloze zekerheid bij de hand.

Bron en informatie op

<https://www.generatiethuis.nl/product/wuzzi-voor-onderweg/>

Zo is het ook in de zorg voor kwetsbare mensen waaronder mensen met dementie: met kleine dingen kan je een wereld van verschil maken. Lees ook meer in de **Kennisbundel Kwaliteit van leven mensen met dementie** (enkele pagina's verder in deze Nieuwsbrief)

De nieuwsbrief is een uitgave van Mensen met Dementie in Groningen. Deze verschijnt 10 a 12 keer per jaar. Voor vragen over de nieuwsbrief of het aanleveren van nieuws, mail naar info@mensenmetdementiegroningen.nl De tekst mag worden overgenomen (graag met bronvermelding). Als u deze niet meer wilt ontvangen, stuur dan een mail waarna u een bevestiging krijgt.

vergeet
dementie
onthou mens

een dementievriendelijke
samenleving start in je hoofd

Onze wereld met meneer Alzheimer: Mantelzorg? Praat er over!

Vorige keer gaf ik aan dat ik (naam in het verhaal), terugkijkend op de twee jaar die mam nu in De Lindewaard woont, blij ben met de stappen die we hebben gezet, maar dat ik de strijd die we als kinderen hebben gestreden liever achterwege had gelaten.

En ik denk dat er in veel meer families strijd wordt gevoerd over de verzorging van ouders, kinderen of andere familieleden.

Het is niet makkelijk om daarover te praten en het verdient meestal geen schoonheidsprijs, maar ik denk dat het wel belang-

rijk is om over mantelzorg en een eventueel toekomstige verhuizing te praten.

Lees verder op <https://mantelzorgelijk.nl/onze-wereld-met-meneer-alzheimer-mantelzorg-praat-er-over/>

Het boek Mantelzorg der liefde

Ingrid Kestra heeft gemerkt als ervaringsdeskundige dat mensen het mantelzorg zijn vaak onderschatten.

Zij is mantelzorg voor haar moeder met dementie en vertelt in haar boek over haar ervaringen, de moeilijke, mooie en ontroerende momenten. Hoe zij het geluk en de kracht heeft ervaren om muziek centraal te stellen.

Het boek Mantelzorg der Liefde wil mantelzorgers een hart onder de riem steken met tips en voorbeelden hoe je alzheimer positiever kunt benaderen. Ingrid Kestra wil uitdragen dat het niet alleen maar kommer en kwel is, maar er ook ruimte is voor verwondering, ontroering en plezier. Een bijzondere ervaring om te delen.

Meer informatie op <https://www.mantelzorgerderliefde.nl/> of luister naar haar op <https://youtu.be/SW6AeA5sKfc>

E-learning over dementie en onrust

Als medewerker op een afdeling voor mensen met dementie kun je te maken krijgen met onrust in de groep bewoners. Hoe ga je daarmee om? In deze gratis e-learning zie je welke factoren voor onrust in de groep kunnen zorgen en krijg je

tips hoe jij daar invloed op kunt uitoefenen.

Bron en informatie <https://www.zorgvoorbeter.nl/nieuws/e-learning-dementie-onrust>

De nieuwsbrief is een uitgave van Mensen met Dementie in Groningen. Deze verschijnt 10 a 12 keer per jaar. Voor vragen over de nieuwsbrief of het aanleveren van nieuws, mail naar info@mensenmetdementiegroningen.nl De tekst mag worden overgenomen (graag met bronvermelding). Als u deze niet meer wilt ontvangen, stuur dan een mail waarna u een bevestiging krijgt.

Een 88 procent van de 65-plussers maakt geen gebruik van ouderenzorg

Bij ouderen zijn we wel eens geneigd te denken of te veronderstellen dat heel veel ouderen een beroep doen op zorg; dat blijkt genuanceerder te liggen. Laat onverlet natuurlijk wat de reden daarvan kan zijn zoals niet bekend, te ingewikkeld om aan te vragen, te hoge bijdragen etc. Ook wordt hier de WMO niet bij vermeld; mogelijk veel ouderen maken wel gebruik van WMO-voorzieningen zoals huishoudelijke hulp.

88 procent van de 65-plussers maakte op 1 juli 2017 geen gebruik van ouderenzorg. Dit meldt Vektis Intelligence in mei 2019

die hiernaar onderzoek deed. 7 procent van de ouderen kreeg wijkverpleging en 5 procent ouderenzorg vanuit de Wet langdurige zorg (Wlz).

Dementie en de zaligsprekingen

Zalig die begrip tonen
voor mijn voeten die niet meer willen
en mijn handen die geen kracht meer hebben.

Zalig die begrijpen
dat mijn oren moeite hebben
om alles op te nemen
wat men tegen mij zegt.

Zalig degenen
die er blijk van geven te weten
dat mijn ogen troebel
en mijn gedachten traag zijn.

Zalig zij die met een vriendelijke lach
de tijd nemen
om even met mij te babbelen.

Zalig zij die nooit zeggen:
"Maar dat heb je me al twee keer verteld."

Zalig zij die mij laten voelen
dat ik geliefd en geacht
en niet alleen maar verdragen word.

Zalig zij die in hun goedheid
de dagen die mij nog resten
wat willen opvrolijken.

De nieuwsbrief is een uitgave van Mensen met Dementie in Groningen. Deze verschijnt 10 a 12 keer per jaar. Voor vragen over de nieuwsbrief of het aanleveren van nieuws, mail naar info@mensenmetdementiegroningen.nl De tekst mag worden overgenomen (graag met bronvermelding). Als u deze niet meer wilt ontvangen, stuur dan een mail waarna u een bevestiging krijgt.

vergeet
dementie
onthou mens

een dementievriendelijke
samenleving start in je hoofd

Leidraad Oud en Gelukkig voor ouderen met verstandelijke beperkingen en dementie

De Leidraad Oud en Gelukkig geeft een overzicht van kennisproducten die je helpen bij het begeleiden van ouderen met verstandelijke beperkingen.

In de brochure lees je over dementie in het algemeen en bij mensen met een verstandelijke beperking.

Je leest onder meer over de soorten en de verschillende stadia van dementie.

De brochure is bedoeld voor verwanten en professionele ondersteuners

Lees meer in de [Brochure Dementie bij ouderen met een verstandelijke handicap](#) en de [Leidraad Oude en gelukkig – ouderen met een verstandelijke handicap](#).

Bron en meer informatie op <https://www.kennispleingehandicaptensector.nl/onderzoek/gewoon-bijzonder/ouderen-in-het-vizier/leidraad-oud-gelukkig>

“ ”

//ikstastilbijdezorg

Laat je niks wijsmaken door de media: werken in de ouderenzorg is ontzettend uitdagend, complex, inspirerend en vooral leuk om in te werken!

Suzan Kemperman
Kwaliteitsverpleegkundige

v3vn

Het risico dat je dementie krijgt neemt toe als je ongezond leeft. Daarin verschilt dementie overigens niet van andere ziekten zoals diabetes, hart- en vaatziekten en kanker.

Lees meer op <http://www.mensenmetdementiegroningen.nl/dementie/preventie-en-onderzoek/> met ondermeer

1. Preventie van dementie – We zijn zelf het medicijn

2. De Demin studie is een proef-bevolkingsonderzoek die u inzicht kan geven in uw (hersens)gezondheid en u krijgt een online op-maat-gemaakt leefstijladvies.

Het onderzoek naar het risico op dementie is in volle gang. Daardoor wordt steeds duidelijker wat mensen kunnen doen om het risico op het ontwikkelen van dementie op latere leeftijd te verkleinen. Belangrijke risicofactoren voor dementie zijn: roken, alcoholgebruik, overgewicht, te weinig mentale uitdagingen, te weinig beweging en verschillende ziektes en aandoeningen.

De nieuwsbrief is een uitgave van Mensen met Dementie in Groningen. Deze verschijnt 10 a 12 keer per jaar. Voor vragen over de nieuwsbrief of het aanleveren van nieuws, mail naar info@mensenmetdementiegroningen.nl De tekst mag worden overgenomen (graag met bronvermelding). Als u deze niet meer wilt ontvangen, stuur dan een mail waarna u een bevestiging krijgt.

De zieke leider – de rol van ouderen in de samenleving

Samenvatting

Bij de Masai is het gebruikelijk dat de ouderen een vooraanstaande rol spelen in sociale aangelegenheden, rituelen en ceremonies. De volgende parabel van de Masai blijkt actueler en moderner dan op het eerste gezicht.

De leeuw besluit de oudere dieren te doden; ze zijn van geen enkel nut meer en een last voor de hele gemeenschap. Maar wanneer hij ziek wordt en niemand hem kan helpen, piept hij wel anders. Dan blijken ouderen geen last te zijn, maar juist een rijkdom aan wijsheid en ervaring. Lees het verhaal.

Het verhaal

Er was eens een hele grote sterke leeuw. Alle andere dieren waren zwakker dan hij en beschouwden hem als hun leider. Maar in de loop der jaren ging de leeuw slecht regeren: hij nam beslissingen zonder er de andere ouderen in te kennen en werd een tiran. Zijn onderdanen verloren hun respect voor de leeuw. De oudsten onder hen begonnen te morren. De leeuw was dat gemor meer dan moe. Op een dag riep hij elk dier bij zich en sprak: "Ons dierenrijk gaat erop achteruit. Dat komt doordat de oude dieren ons tot last zijn. Dat eet maar, dat praat maar, en verder doen ze niets. Daarom moeten we ze doodmaken." Deze beslissing verbijsterde iedereen. De enige die het waagde tegen te pruttelen was de neushoorn: "Maar baas, dat kunnen we niet maken. De oude dieren doen toch niemand kwaad? Hun levenswijsheid komt ons juist van pas. Waarom mogen ze niet gewoon één voor één van ouderdom doodgaan, zoals dat al eeuwen gebeurt?"

De leeuw wilde echter van geen tegenspraak horen: "Die oude knarren steken geen poot uit om hun kost te verdienen. Bovendien doen ze niets anders dan zaniken. Ze zijn een last voor de hele gemeenschap. Ze moeten eraan!" En omdat niemand een confrontatie met de leeuw zag zitten, werden de oude dieren vermoord.

Niet lang nadien lag de leeuw onder een boom te rusten. Hij had zich net te goed gedaan aan een overdadige maaltijd en was met zijn mond open in slaap gevallen. Een zwarte mamba kwam voorbij en hield de leeuwenmuil voor een fris hol in de grond. Daar ga ik een lekker tukje doen, dacht de slang. Ze gleed dieper en dieper in de buik van de leeuw.

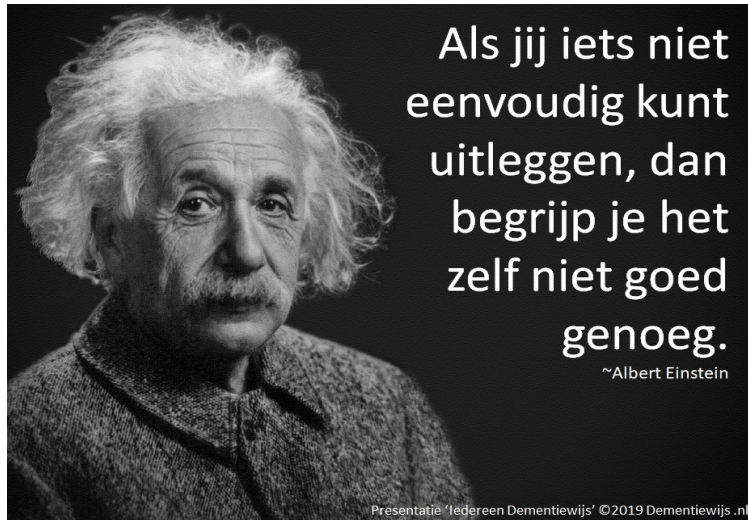
Natuurlijk werd de leeuw wakker van de pijn. Hij schreeuwde het uit. Alle dieren kwamen op het geluid af en ontdekten al vlug dat er een slang in de buik van hun leider zat. Maar niemand wist hoe ze die eruit moesten krijgen. De olifant sprak: "Baas, we willen je wel helpen maar hebben geen flauw idee hoe we daaraan moeten beginnen. Uiteindelijk zijn we nog jong, er is zoveel in het leven waar we geen verstand van hebben. Eigenlijk denken we dat het niet goed was de oudjes te doden. Zij hadden zoveel wijsheid verzameld dat ze vast wel hadden geweten hoe we die zwarte mamba uit je buik moeten halen." - "Het was een vergissing," kreunde de leeuw. "Ik had nooit dat bevel mogen geven." De haas stapte naar voren en zei: "Beloof je dat je nooit meer de oudjes zult laten vermoorden? En dat je hun raad zal vragen bij je beslissingen?" - "Dat beloof ik," zuchtte de leeuw, "als je me maar van die pijn in mijn buik afhelpt."

De nieuwsbrief is een uitgave van Mensen met Dementie in Groningen. Deze verschijnt 10 a 12 keer per jaar. Voor vragen over de nieuwsbrief of het aanleveren van nieuws, mail naar info@mensenmetdementiegroningen.nl De tekst mag worden overgenomen (graag met bronvermelding). Als u deze niet meer wilt ontvangen, stuur dan een mail waarna u een bevestiging krijgt.

"Luister," ging de haas verder, "toen iedereen de oudjes van de gemeenschap doodde, wou ik hetzelfde doen met mijn moeder. Maar ze was die dag niet thuis. En toen ze thuiskwam kreeg ik het niet over mijn hart haar te doden. Sindsdien houd ik haar verborgen. Misschien weet zij raad." - "Haal haar," beval de leeuw, "er zal haar niets overkomen." - "Tja," sprak de haas, "normaal wordt mijn moedertje betaald als ze medicijnen gaat zoeken." - "Ik zal haar tien stuks vee, twintig schapen en twintig geiten betalen," beloofde de leeuw, "maar haal haar vlug."

Moeder haas verheugde zich erg op het vee en ging onmiddellijk naar haar patiënt. Ze zei hem: "Ik denk wel dat ik je kan helpen. Maar hoe kan ik er zeker van zijn dat je mij niet zult laten doden als je weer beter bent?" De leeuw beloofde plechtig dat hij nooit meer oudjes zou laten vermoorden, want hij had zijn lesje wel geleerd. Hij wist nu dat de ouderen geen last zijn maar een rijkdom aan wijsheid. Moeder haas ging op zoek naar medicijn. Al vrij gauw kwam ze terug met een kalebas. Daar liet ze de leeuw uit drinken. Door het drankje werd de mamba in de buik van de leeuw onpasselijk. Ze kreeg het gevoel dat ze stikte en kwam uit de muil van de leeuw gekropen, op zoek naar frisse lucht. Prompt was de leeuw beter. De dieren organiseerden een groot feest. Sindsdien kunnen ze van een rustige oude dag genieten, en worden ze tot het einde van hun dagen gerespecteerd.

Toelichting

Bij de Masai is het gebruikelijk dat de ouderen een vooraanstaande rol spelen in sociale aangelegenheden, rituelen en ceremonies. Het belang van die rol stijgt met de jaren.

Ouderen worden alom gerespecteerd wegens hun ervaring en wijsheid en nemen bij vergaderingen beslissingen die de hele gemeenschap aangaan. Zoals het dikwijls het geval is bij nomadische samenleving hebben de Masai een sterke overlegtraditie.

Deze parabel van de Masai blijkt actueler en moderner dan op het eerste gezicht. De vergrijzing en de vraag wat te doen met ouderen is in Nederland de laatste jaren een onderwerp van debat.

Van dit dierenverhaal kan nog wat geleerd worden. Let wel: de leeuw die besluit de ouderen te vermoorden wordt afgeschilderd als een slecht regeerder en een tiran.

Als het (bijna) te laat is, komt hij er achter dat ouderen helemaal geen last zijn voor de gemeenschap, maar juist een rijkdom aan ervaring en wijsheid. Ze verdienen een rustige oude dag en respect.

Bron en informatie Volksverhalen Almanak op <https://www.beleven.org/verhalen/>

De nieuwsbrief is een uitgave van Mensen met Dementie in Groningen. Deze verschijnt 10 a 12 keer per jaar. Voor vragen over de nieuwsbrief of het aanleveren van nieuws, mail naar info@mensenmetdementiegroningen.nl De tekst mag worden overgenomen (graag met bronvermelding). Als u deze niet meer wilt ontvangen, stuur dan een mail waarna u een bevestiging krijgt.

Kennisbundel Kwaliteit van leven mensen met dementie

Er is een nieuwe kennisbundel verschenen met praktische tips voor zorgmedewerkers en management over het bijdragen aan de kwaliteit van leven van mensen met dementie en hun naasten. In deze kennisbundel krijg je als zorgmedewerker – ook geschikt voor familieleden, mantelzorgers en vrijwilligers - 11 praktische tips om een positieve bijdrage te leveren aan kwaliteit van leven bij mensen met dementie en hun naasten bijvoorbeeld deze 5:

1. Beweeg mee. Toon respect en wees betrokken

'Op een gegeven moment denk je dat een verhaal niet helemaal op waarheid berust. Volgens de bewoner wel natuurlijk, maar ik denk dat het in het echt niet zo is. Dan begint ze weer over die boze buurman die vannacht bij haar binnen is geweest. 'Oké, vervelend en heb je dan vannacht wel geslapen?' 'Ja, ik ben uiteindelijk wel gaan slapen.' 'Hoe was het?' Ik praat zo langzaam steeds meer ergens anders heen, omdat het helemaal geen zin heeft om te zeggen dat het niet waar is.'

2. Speel in op persoonlijke wensen van de bewoners

'We zijn soms ook een beetje hokjesdenkers. 3 keer op een dag eten, 4 keer drinken. 2 keer douchen in de week. Iedere week haren wassen. Er zijn mensen die dat thuis ook niet doen en daar niets aan overhouden. We hebben iemand gehad die nog nooit gedoucht had toen ze bij ons kwam. En dan moeten ze bij ons meteen onder die douche. En die had 15 jaar lang op 6 bruine boterhammen met rookvlees per dag geleefd. 's Morgens, 's middags en 's avonds twee. Die kwam bij ons wonen. Dan denk ik: Ja, waarom moeten wij denken dat het anders moet?'

3. Laat bewoners, als dat kan, zelf kiezen

'Een mevrouw van 87 beslist zelf wat ze lekker vindt en wat niet. We hebben een heel traject met diëtistes en toestanden achter de rug. Laat haar lekker snoepen als ze dat wil. Ga eerst eens in gesprek over wat de cliënt zelf wil. Ik bedoel, bij mij haal je ook de chocola niet van tafel hoor, als ik zo oud ben.'

4. Help familie om te gaan met dementie

'We hebben een mevrouw die denkt dat ze elke dag een boodschappenlijstje moet maken voor de boodschappen van de volgende morgen. Nou, dat hoeft natuurlijk niet meer. Maar haar dochter corrigeert die moeder steeds. Wij hebben zoiets van: Joh, laat haar dat lijstje maken. De volgende dag is die moeder al vergeten dat er boodschappen zouden komen. Maar voor dat moment, heeft zij gedaan wat ze moest doen. Boodschappenlijstje gemaakt; klaar. Dat zijn wel van die kleine dingetjes waar je mantelzorgers goede uitleg over kan geven.'

5. Maak de woning plezierig en herkenbaar

'Ik roep altijd naar mijn collega's: 'Wij hoeven deze mensen niet in de war te brengen, want dat zijn ze al.' Wij moeten ervoor zorgen dat ze in een herkenbare omgeving zitten enzo. Want zit je in zo'n huiskamer, dan vindt Jantje dit mooi en Pietje vindt dat mooi. We kunnen van alles aanslepen om het gezellig te maken voor cliënten. Dat draagt veel bij aan het fijne gevoel van cliënten. Wij hebben daar heel erg veel invloed op. Wij moeten ons dat alleen wel goed realiseren. Mensen moeten zich gewoon prettig voelen in de omgeving waar ze in zitten.'

Bron en meer informatie (juni 2019) Zorg voor Beter op <https://www.zorgvoorbeter.nl>

De nieuwsbrief is een uitgave van Mensen met Dementie in Groningen. Deze verschijnt 10 a 12 keer per jaar. Voor vragen over de nieuwsbrief of het aanleveren van nieuws, mail naar info@mensenmetdementiegroningen.nl De tekst mag worden overgenomen (graag met bronvermelding). Als u deze niet meer wilt ontvangen, stuur dan een mail waarna u een bevestiging krijgt.

Zorgvilla's, gasthuizen en particuliere vormen van zorg

Naast de min of meer "traditionele" zorgaanbieders zijn er diverse particuliere initiatieven. Het zijn vrijwel altijd kleinschalige vormen van wonen. De veronderstelling is vaak dat het te duur is.

Voor een aantal mensen met een laag inkomen zal dat vast het geval kunnen zijn. Het is verstandig de kosten van het wonen incl. verpleging en verzorging en mogelijke servicekosten te vergelijken met de kosten in een verpleeghuis waar een eigen bijdrage van toepassing.

Per saldo is belangrijk wat er overblijft als besteedbaar inkomen.

Daarom blijkt in de praktijk dat deze voorzieningen ook bereikbaar zijn voor een brede groep mensen. Voor de meeste woonhuizen geldt dat een inkomen uit AOW en een klein aanvullend pensioen of eigen vermogen voldoende is. Maar, dat is natuurlijk per individu verschillend.

Twee voorbeelden (geen locaties in de Provincie Groningen van deze organisaties)

1. Wonen bij September

Bij September wonen mensen met dementie, zoals Alzheimer, in woonhuizen waar liefde, aandacht, betrokkenheid en gezelligheid vooropstaan. September maakt kleinschalig wonen met particuliere zorg mogelijk voor een bredere groep dan alleen vermogende mensen. Zij doen dit door slimmer te organiseren met minder management en meer mensen op de vloer.

De woonhuizen van September bevinden zich op plaatsen waar het fijn wonen is. Zij bestaan uit maximaal vijftientig appartementen met op de begane grond de gezellige ruime woonkamers en een open eetkeuken.

Daar wordt met elkaar geleefd, gekookt, een spelletje gedaan of bijvoorbeeld de was gevouwen. Elke bewoner heeft zijn of haar eigen voorkeuren en we zorgen ervoor dat elke bewoner het dagelijks leven voort kan zetten zoals hij

of zij dat gewend is.

De ingerichte woonkamer heeft altijd openslaande deuren naar tuin en terras. Gewoon, omdat elk mens het fijn vindt om de vrijheid te hebben om naar buiten te gaan als het lekker weer is.

Een warm en huiselijk gevoel, ook voor de familie. Zij zijn altijd welkom, op ieder moment van de dag. Mee-eten vinden zij normaal. Bron en informatie (april 2019) op <https://wonenbijseptember.nl/>

De nieuwsbrief is een uitgave van Mensen met Dementie in Groningen. Deze verschijnt 10 a 12 keer per jaar. Voor vragen over de nieuwsbrief of het aanleveren van nieuws, mail naar info@mensenmetdementiegroningen.nl De tekst mag worden overgenomen (graag met bronvermelding). Als u deze niet meer wilt ontvangen, stuur dan een mail waarna u een bevestiging krijgt.

2. Het Gastenhuis

Het Gastenhuis is een kleinschalige zorgformule voor mensen met dementie. Elk huis wordt geleid door een inwonend zorgchtpaar. Met Het Gastenhuis laten zij zien dat iemands 'laatste verhuizing' ook een heel gewone kan zijn. Naar een plek die simpelweg beter past bij een nieuwe levensfase.

Zo hopen zij onnodig lang thuis wonen, met eenzaamheid en overbelaste mantelzorgers tot gevolg, te kunnen voorkomen. Zij vinden dan ook alles belangrijk wat u thuis in uw eigen huis ook belangrijk vindt. Warmte, gezelligheid, een mooie en praktische keuken waar dagelijks vers gekookt wordt, een hoekje om je terug te trekken en een fijne tuin waarop je een goed zicht hebt. Een tuin die liefst nog een verlengstuk van je woonkamer vormt.

Allemaal dingen waardoor je je thuis voelt en op je gemak. Ook zijn burens, vrienden en kennissen altijd welkom, net als thuis. Het ideale Gastenhuis maakt onderdeel uit van een dorp of buurt. Het voelt toegankelijk en gewoon,

en biedt een kleinschalige en huiselijke woonomgeving.

Het is niet alleen een plek waar mensen wonen, maar ook een plek waar mensen uit de omgeving samen komen. Bron en informatie (april 2019) op <https://hetgastenhuis.nl/>

Kosten wonen en zorg

Wat zijn de kosten van wonen en zorg. Vragen als "wat kost het als ik verhuis naar een zorgwoning? En, als ik thuis blijf wonen, wat kost dan de zorg aan huis?" komen vaak voor.

Een antwoord op deze vragen hangt van ieders persoonlijke situatie af. Om meer inzicht te geven heeft WoonZ een e-book samengesteld. In dit e-book staan vier persoonlijke situaties centraal. Dit zijn fictieve verhalen opgesteld aan de hand van interviews met senioren. Ieder verhaal heeft een eigen huishoudboekje.

Met deze huishoudboekjes trachten ze een idee te geven hoe woon- en zorgkosten van invloed kunnen zijn. Persoonlijke in- en uitgaven bepalen of u voor specifieke regelingen in aanmerking komt en is bepalend voor de hoogte van mogelijke eigen bijdragen.

Over kosten voor wonen en zorg leven veel vooroordelen. Een team van experts vertelt u in heldere artikelen de feiten. Zij legden een zorgeconoom de meest gehoorde vooroordelen voor. Klip en klaar of een vooroordeel waar of niet waar is Bron – maart 2019 – <https://www.woonz.nl> Lees meer in [Kosten wonen en zorg hoe zit dat WOONZ januari 2019](#)

De nieuwsbrief is een uitgave van Mensen met Dementie in Groningen. Deze verschijnt 10 a 12 keer per jaar. Voor vragen over de nieuwsbrief of het aanleveren van nieuws, mail naar info@mensenmetdementiegroningen.nl De tekst mag worden overgenomen (graag met bronvermelding). Als u deze niet meer wilt ontvangen, stuur dan een mail waarna u een bevestiging krijgt.

Van Regels en Protocollen naar Persoonsgericht wonen, welzijn en zorg

Zicht op Vernieuwing 2 geeft een scherp beeld van de uitdagingen, dilemma's en hoofdbrekens waar zorgorganisaties mee te maken krijgen die besloten hebben zorg te bieden waarin niet de regels maar de mensen voorop staan. Maar natuurlijk vertellen de vele betrokkenen die voor deze publicatie geïnterviewd zijn ook met groot enthousiasme over de successen die zij behaald hebben en de acties die daaraan bijgedragen hebben.

Lees meer in [Zicht op vernieuwing 2 – Radicale vernieuwing verpleeghuiszorg](#)

[Ont]Regel de Zorg

De beweging 'Radicale vernieuwing verpleeghuiszorg, van regels naar relaties' droomt van verpleeghuiszorg waarin mensen het belangrijkste zijn, en niet de regels of protocollen.

Het gaat om wat er speelt tussen de mensen die zorg nodig hebben, hun naasten en de mensen die zorg verlenen. Wie zorg nodig heeft, moet binnen zijn eigen mogelijkheden een waardig leven kunnen leiden, met zorg die daarbij past. Naasten die een bijdrage willen leveren, mogen dat en worden daarvoor gewaardeerd.

En iedereen die in de zorg werkt moet weer verantwoordelijkheid durven nemen om zo de passie te kunnen ervaren die de reden is geweest om voor dit werk te kiezen.

Lees meer op <https://www.radicalevernieuwing.nl/>

De nieuwsbrief is een uitgave van **Mensen met Dementie in Groningen**. Deze verschijnt 10 a 12 keer per jaar. Voor vragen over de nieuwsbrief of het aanleveren van nieuws, mail naar info@mensenmetdementiegroningen.nl De tekst mag worden overgenomen (graag met bronvermelding). Als u deze niet meer wilt ontvangen, stuur dan een mail waarna u een bevestiging krijgt.

Herken dementie op jonge leeftijd

8 (mogelijke) signalen van dementie op jonge leeftijd:

- 1. Moeite met het opnemen en verwerken van informatie
- 2. Veranderingen in gedrag en/of karakter? (lusteloosheid, minder remmingen, emotioneler)
- 3. Geen overzicht in drukke situaties
- 4. Een niet-plus gevoel bij naasten
- 5. Moeite met het vinden van de juiste woorden
- 6. Apparaten bedienen en gebruiken is lastiger
- 7. Veranderingen m.b.t. dagelijkse taken thuis of op werk
- 8. Klachten klachten blijven of nemen toe

Bij dementie denk je vaak aan geheugenproblemen. Bij dementie op jonge leeftijd vallen juist veranderingen in het gedrag meer op. Dementie op jonge leeftijd wordt soms verward met een depressie, burn-out of overspannenheid. De 8 signalen op deze poster helpen bij het herkennen van mogelijke dementie op jonge leeftijd. De poster is te verkrijgen op <https://www.dementiezorgvoorelkaar.nl/kennis/herken-dementie-op-jonge-leeftijd-poster/>

Hoe blijf je als mantelzorgers in balans en zorg je ook goed voor jezelf?

Als je voor een ander zorgt, is het ook belangrijk om goed voor jezelf te zorgen. Door anderen om hulp te vragen, je gevoelens met hen te delen en de zorg af en toe los te laten voorkom je overbelasting. Er zijn hulpmiddelen die je kunt gebruiken om in balans te blijven; voorkom overbelasting.

BordjeVol?

BordjeVol bestaat uit een set speelkaarten en een set werkbladen. De sets worden aan mantelzorgers ter beschikking gesteld door een (zorg- of welzijns-)organisatie. De mantelzorgers vullen de werkbladen in en kan deze houden. De speelkaarten zijn eigendom van de betreffende organisatie. De speelkaarten maken de draaglast duidelijk en concreet. En ook wat er niet meer lukt. Wat kan er van het bordje af? Welke bekenden (of buurtgenoten) kunnen daarbij helpen? Lees meer in [Wat is bordjevol](#)

Caregiver Reaction Assessment (CRA)

De CRA-D (Dutch) is een instrument voor het meten van de ervaren zorglast bij de partner. Het belicht zowel de positieve als negatieve aspecten van de zorgverlening. Dit instrument is geschikt voor gebruik bij ieder type hulpvrager, doordat het niet ziektespecifiek is. De vragenlijst is in 5-10 minuten in te vullen. Lees meer in het [Meetinstrument CRA belasting mantelzorg](#)

EDIZ – Ervaren Druk door Informele Zorg

Welke druk ervaren mantelzorgers? Met een lijst met stellingen kunt u als ondersteuner of begeleider de belasting van mantelzorg binnen vijf minuten meten. De mantelzorgers

kan natuurlijk zelf ook met deze lijst nagaan of hij voldoende in balans blijft.

Meetinstrument EDIZ helpt de belasting van mantelzorgers van mensen met dementie in kaart te brengen. De EDIZ-plus meet de belasting bij mantelzorgers van mensen met diverse problematieken. Zowel de EDIZ als de EDIZ-plus is kort en gemakkelijk af te nemen. EDIZ bestaat uit 9 vragen, EDIZ-plus bestaat uit 15 vragen. Elke vraag biedt drie antwoordmogelijkheden voor de mantelzorgers. Eén keer invullen levert een momentopname op. Wilt u een beeld van de belasting op langere termijn? Vul de lijst dan zelf regelmatig in of laat dan de mantelzorgers regelmatig de lijst invullen, en bespreek samen welke acties mogelijk en nodig zijn. De EDIZ en EDIZ-plus zijn wetenschappelijk gevalideerd. Lees meer in [EDIZ-meetinstrument-overbelasting-mantelzorgers](#) en [EDIZ – meetinstrument-belasting-ediz-plus-met-instructie](#)

Meer informatie (met ook links naar andere organisaties) op

<http://www.mensenmetdementiegroningen.nl/mantelzorg-ondersteuning-mantelzorgers/mantelzorg-ondersteuning/>

De nieuwsbrief is een uitgave van Mensen met Dementie in Groningen. Deze verschijnt 10 a 12 keer per jaar. Voor vragen over de nieuwsbrief of het aanleveren van nieuws, mail naar info@mensenenmetdementiegroningen.nl De tekst mag worden overgenomen (graag met bronvermelding). Als u deze niet meer wilt ontvangen, stuur dan een mail waarna u een bevestiging krijgt.

vergeet
dementie
onthou mens

*een dementievriendelijke
samenleving start in je hoofd*

Omroep Max zoekt mensen met beginnende dementie die willen werken

Voor een nieuw programma van Omroep MAX zijn zij op zoek naar mensen tussen de 40 en circa 70 jaar met beginnende dementie.

Omroep MAX wil in samenwerking met onder andere Erik Scherder, hoogleraar neuropsychologie mensen met dementie weer laten werken. De achterliggende gedachte van dit project is dat werken en daarmee deel blijven uitmaken van de samenleving voor veel mensen het gevoel van eigenwaarde kan vergroten en daarmee ook het levensgeluk. Met dit televisieprogramma willen zij de waarde van actief bezig zijn en blijven onder de aandacht brengen. Uit divers onderzoek blijkt dat dit het algehele welzijn aanzienlijk kan verbeteren.

Deelnemers aan deze serie zullen zorgvuldig en intensief worden begeleid door deskundigen. Ze worden vooraf mentaal en fysiek getest en hiermee wordt bepaald wat ze wel en niet aankunnen en wordt het type werk bepaald.

Voor dit programma zijn zij op zoek naar mensen die nog kunnen en willen werken.

Over het algemeen betreft dit mensen tot rond de pensioenleeftijd en daarom hebben we in deze oproep gekozen voor een leeftijd tot circa 70 jaar. Als er mensen zijn die zich wel aangesproken voelen, maar iets ouder zijn, mogen zij zich uiteraard ook opgeven.

Heeft u of een partner, ouder of kent u iemand anders die misschien geïnteresseerd is om mee te doen, meldt u dan aan. Bron en informatie MAX – juni 2019 op <https://www.maxvandaag.nl/sessies/paginas/oproep/gezocht-mensen-met-beginnende-dementie/>

De nieuwsbrief is een uitgave van Mensen met Dementie in Groningen. Deze verschijnt 10 a 12 keer per jaar. Voor vragen over de nieuwsbrief of het aanleveren van nieuws, mail naar info@mensenmetdementiegroningen.nl De tekst mag worden overgenomen (graag met bronvermelding). Als u deze niet meer wilt ontvangen, stuur dan een mail waarna u een bevestiging krijgt.

vergeet
dementie
onthou mens

een dementievriendelijke
samenleving start in je hoofd

Lig je te piekeren?
Ik luister...

Bel
0900-0767
of chat via deluisterlijn.nl

Irene
één van onze 1.500 vrijwilligers

Praten lucht op!
anoniem - dag en nacht

 de luisterlijn
wij geven gehoor

De Alzheimer Cafes in september 2019 (in Juli en Augustus geen bijeenkomsten)

4 september 2019 – AC Haren - Wat is dementie?

17 september 2019 – AC Achtkarspelen/Surhuisterveen - Fokje Wiersma, Specialist Ouderengeneeskunde Kwadrant-groep - Vraaggesprek over dementie en haar werk als SOG-arts

17 september 2019 AC Groningen - Dementie in vogelvlucht

18 september 2019 – AC Hoogezand-Sappemeer - Wat is dementie. De specialist ouderengeneeskunde Doede Veltman van Zonnehuisgroep Noord: wat is dementie en in welke vormen dementie zich kan uiten

Meer informatie op <https://www.alzheimer-nederland.nl/regios>

Dementie - herkenningstest

Ook jij krijgt er mee te maken in je directe omgeving. Misschien heb je er al mee te maken. Herken je de signalen? Weet je wat je kunt doen? Of wat je moet zeggen en juist niet moet zeggen?

Om je kennis en begrip te vergroten, kun je een online kennistest te doen. Het kost niks en duurt 15 minuten.

Wil je nu aan de slag?

Doe dan de gratis online trainingstest van Samen Dementievriendelijk op <https://samendementievriendelijk.nl/doe-de-gratis-online-training>

De nieuwsbrief is een uitgave van Mensen met Dementie in Groningen. Deze verschijnt 10 a 12 keer per jaar. Voor vragen over de nieuwsbrief of het aanleveren van nieuws, mail naar info@mensenmetdementiegroningen.nl De tekst mag worden overgenomen (graag met bronvermelding). Als u deze niet meer wilt ontvangen, stuur dan een mail waarna u een bevestiging krijgt.